PARLAMENTUL EUROPEAN

2004 *2009*

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

2008/0080(AVC)

30.6.2008

****

PROIECT DE RECOMANDARE

referitor la propunerea de decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Comunității Europene și a statelor membre ale acesteia, a unui Protocol la Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană
(9116/2008 – COM(2008)0209 – C6-0209/2008 – 2008/0080(AVC))

Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne

Raportor: Marian-Jean Marinescu

PR_AVC_art83

Legenda simbolurilor utilizate

*	Procedura de consultare *majoritatea voturilor exprimate*
**I	Procedura de cooperare (prima lectură) *majoritatea voturilor exprimate*
**II	Procedura de cooperare (a doua lectură) *majoritatea voturilor exprimate pentru a aproba poziția comună* *majoritatea membrilor care compun Parlamentul pentru a respinge sau a modifica poziția comună*
***	Aviz conform *majoritatea membrilor care compun Parlamentul, cu excepția cazurilor prevăzute la articolele 105, 107, 161 și 300 din Tratatul CE și la articolul 7 din Tratatul UE*
***I	Procedura de codecizie (prima lectură) *majoritatea voturilor exprimate*
***II	Procedura de codecizie (a doua lectură) *majoritatea voturilor exprimate pentru a aproba poziția comună* *majoritatea membrilor care compun Parlamentul pentru a respinge sau a modifica poziția comună*
***III	Procedura de codecizie (a treia lectură) *majoritatea voturilor exprimate pentru a aproba proiectul comun*

(Procedura indicată se bazează pe temeiul juridic propus de Comisie.)

CUPRINS

Page

PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN.....5

EXPUNERE DE MOTIVE.....7

PROIECT DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitor la propunerea de decizie a Consiliului privind semnarea, în numele Comunității Europene și a statelor membre ale acesteia, a unui Protocol la Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană
(9116/2008 – COM(2008)0209 – C6-0209/2008 – 2008/0080(AVC))

(Procedura de aviz conform)

Parlamentul European,

– având în vedere propunerea de decizie a Consiliului (COM(2008)0209),

– având în vedere Protocolul la Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană (8689/08),

– având în vedere Protocolul la Acordul dintre Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor, în ceea ce privește participarea, în calitate de părți contractante, a Republicii Cehe, a Republicii Cipru, a Republicii Estonia, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovace și a Republicii Slovenia, a Republicii Ungare, ca urmare a aderării acestora la Uniunea Europeană[1],

– având în vedere Acordul între Comunitatea Europeană și statele membre ale acesteia, pe de-o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor[2]

– având în vedere cererea de aviz conform prezentată de Consiliu în temeiul articolului 310, coroborat cu articolul 300 alineatul (2) primul paragraf a doua teză și cu articolul 300 alineatul (3) al doilea paragraf din Tratatul de instituire a Comunităților Europene (C6 0209/2008),

– având în vedere articolul 6 alineatul (2) din Actul de aderare din 2005[3],

– având în vedere articolul 75 și articolul 83 alineatul (7) din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere recomandarea Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A6-0000/2008),

[1] JO L 89/30, 28.3.2006.
[2] JO L 114/6, 30.4.2002.
[3] JO L 157/203, 21.6.2005.

1. își dă avizul conform cu privire la încheierea Protocolului;

2. încredințează Președintelui sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului și Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale Confederației Elvețiene.

EXPUNERE DE MOTIVE

I. Context

Un acord între Comunitatea Europeană și statele sale membre (Belgia, Danemarca, Germania, Grecia, Spania, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Țările de Jos, Austria, Portugalia, Finlanda, Suedia, Marea Britanie), pe de o parte, și Elveția[1], pe de altă parte, privind libera circulație a persoanelor a fost semnat la 21 iunie 1999 și a intrat în vigoare la 1 iunie 2002[2].

Ca urmare a aderării celor 10 noi state membre la UE (UE 10) la data de 1 mai 2004, acordul a fost modificat printr-un protocol și extins la UE 10 (Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovenia și Slovacia). Acest prim protocol la acord a fost semnat în numele Comunității Europene și al statelor sale membre la data de 26 octombrie 2004 și, ca urmare a referendumului elvețian pozitiv cu privire la acest aspect din data de 25 septembrie 2005, acesta a intrat în vigoare la 1 aprilie 2006[3]. Protocolul respectă modelul acordului cu UE 15, prevăzând contingente, măsuri de acces pe piața muncii, restricții și clauze de protecție.

Ca urmare a aderării la Uniunea Europeană a Bulgariei și României la 1 ianuarie 2007, acordul trebuie modificat din nou pentru a permite participarea la acesta a noilor părți contractante.
La data de 5 mai 2006, ca urmare a autorizației acordate de Consiliu Comisiei, au fost lansate negocieri cu Confederația Elvețiană pentru un al doilea protocol la Acordul privind libera circulație a persoanelor, având în vedere participarea, ca și părți contractante, a Republicii Bulgaria și a României. Negocierile au fost încheiate la data de 29 februarie 2008 cu parafarea proiectului final. Acest al doilea protocol la acord a fost semnat în numele Comunității Europene și a statelor sale membre la data de 27 mai 2008.

II. Protocolul la Acordul CE/Elveția privind libera circulație a persoanelor ca urmare a aderării celor două noi state membre, România și Bulgaria (UE 2), la 1 ianuarie 2007 (prezentul protocol)

Prezentul protocol reprezintă „extinderea logică” a acordului cu UE 25. Utilizând aceleași baze normative ca protocolul precedent (protocolul cu UE 10), protocolul oferă Elveției dreptul de a menține limite cantitative pentru lucrătorii angajați și pentru lucrătorii independenți din România și Bulgaria pentru a facilita treptat accesul celor două naționalități pe piața elvețiană a forței de muncă cu grupuri mai mari admise în fiecare an, dar în funcție de cererea de forță de muncă din Elveția și de statisticile privitoare la ocuparea forței de muncă.

[1] Elveția este unul dintre membrii fondatori ai Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS), dar nu este membru al Spațiului Economic European (SEE). Votul acesteia împotriva aderării la SEE a condus la o serie de Acorduri cu Comunitatea Europeană și cu statele membre ale acesteia.
[2] Cu începere de la 1 iunie 2007, lucrătorii din UE 15 și din cele două noi state membre UE mici Malta și Cipru precum și trei state AELS Islanda, Norvegia și Liechtenstein au avut acces nelimitat pe piața elvețiană a forței de muncă. Dacă numărul de imigranți depășește media ultimilor trei ani cu 10%, Elveția va avea dreptul de a reintroduce contingente și pentru aceste 17 state membre ale UE.
[3] JO L 89 din 28 martie 2006, p. 30.

Elveția impune contingente pentru perioadele de tranziție (un total de șapte ani pentru UE 10), respectiv:
- o primă perioadă de tranziție de doi ani începând cu data de la care intră în vigoare prezentul protocol;
- o a doua perioadă de tranziție de trei ani, în cazul în care raportul din partea Elveției referitor la funcționarea primei perioade de tranziție notifică intenția Elveției de a continua să aplice limite cantitative[1];
- o perioadă suplimentară de doi ani, doar în cazul confruntării cu „perturbări serioase ale pieței sale a muncii sau cu amenințarea acesteia” Elveția poate menține limitele cantitative.

Protocolul include, de asemenea, o clauză specială de protecție care permite Elveției, pentru o perioadă de 10 ani de la intrarea în vigoare a protocolului, să solicite contingente de limitare a numărului de imigranți, în cazul în care numărul de noi permise de ședere depășește într-un anumit an media ultimilor trei ani cu mai mult de 10%. Pentru anul următor, Elveția poate limita numărul de noi permise de ședere la media ultimilor trei ani plus 5%[2].
Luând în considerare faptul că referendumul cu privire la deschiderea pieței muncii elvețiene către cele două noi state membre este prevăzut până în mai 2009 și că intrarea în vigoare a prezentului protocol va fi aplicabilă în urma acestui referendum, perioada prevăzută de această clauză specială de protecție ar putea dura până în anul 2019.

Aceste limite cantitative cu privire la accesul lucrătorilor angajați în Elveția și al lucrătorilor independenți resortisanți ai Bulgariei și României sunt aplicabile pentru următoarele două categorii de ședere: ședere pentru o perioadă mai mare de patru luni și mai mică de un an (pe termen scurt) și ședere pentru o perioadă mai mare sau egală cu un an (pe termen lung)[3].

Pe întreaga perioadă de tranziție de cinci ani, contingentele pentru noile permise de ședere pentru România și Bulgaria vor crește de la 3 620 la 9 090 (ședere pe termen scurt) și de la 362 la 1 046 (ședere pe termen lung).

Măsurile de tranziție îndreptățesc, de asemenea, Elveția să mențină controlul cu privire la prioritatea lucrătorilor integrați pe piața obișnuită a forței de muncă, controlul salariilor și al condițiilor de muncă aplicabile cetățenilor oricărei alte părți contractante. Aceleași controale pot fi menținute pentru persoanele care prestează servicii în următoarele patru domenii: activități de servicii conexe horticulturii; construcții, inclusiv domeniile conexe; activități de investigare și protecție și servicii industriale de curățenie.

Respectând modelul protocolului anterior (protocolul cu UE 10), prezentul protocol introduce un număr de adaptări referitoare la măsurile de tranziție cu privire la achiziționarea de terenuri agricole, de păduri și de terenuri forestiere de către resortisanții și întreprinderile elvețiene, precum și cu privire la achiziționarea de reședințe secundare. Mai mult, există adaptări tehnice, în special cu privire la regimurile de securitate socială. Adaptările necesare privind recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale vor fi adoptate de către Comitetul mixt prevăzut în acord.

[1] În lipsa unei astfel de notificări, perioada de tranziție expiră la sfârșitul perioadei de doi ani.
[2] Dispoziții stabilite la articolul 10 alineatul (4) din Acordul inițial.
[3] Deținătorii de permise de ședere valabile au dreptul să-și reînnoiască permisele;epuizarea limitelor cantitative nu poate fi invocată împotriva acestora.

III. Deschiderea pieței de muncă elvețiene către cele două noi state membre

Conform ultimului sondaj al Organizațiilor economice elvețiene[1] extinderea Acordului privind libera circulație a persoanelor la cele două noi state membre are o importanță crucială pentru economia Elveției.

Pentru a evita dezechilibrul economic și social[2], autoritățile elvețiene au asigurat populația că piața muncii va fi deschisă treptat și că presiunea exercitată asupra salariilor, ca urmare a liberalizării pieței, va fi limitată. Prin urmare, există posibilitatea reintroducerii contingentelor în baza clauzei de protecție care ar putea să rămână deschisă până în 2019.

Cu toate acestea, dacă Parlamentul elvețian și electoratul resping extinderea liberei circulații a persoanelor la noile state UE, se va pune în discuție încetarea acordului cu UE. Acest lucru ar însemna că așa-numita clauză ghilotină ar deveni aplicabilă și celelalte șase acorduri bilaterale I din 1999 ar deveni, prin urmare, nule[3].
Conform acordului, extinderea acestuia este supusă referendumurilor opționale care evaluează poziția cetățenilor elvețieni cu privire la acest aspect.

La data de 25 septembrie 2005 a avut loc un referendum cu privire la acest aspect pentru validarea intrării în vigoare a protocolului la acordul cu UE 10[4].

Mai mult, ca rezultat al încheierii perioadei de tranziție de șapte ani impuse statelor UE 25 și al începerii unei noi etape, un alt referendum este posibil să aibă loc în mai 2009[5].

IV. Poziția raportorului

Beneficii economice

Extinderea Acordului privind libera circulație a persoanelor încheiat între Elveția și UE la cele noi zece state membre a deschis oportunități pe piața muncii, iar creșterea volumului de schimburi comerciale cu țările respective a avut un impact asupra creșterii economice a Elveției.
Conform unui raport publicat de către Secretariatul de stat pentru afaceri economice,

[1] A se vedea http://www.accords-bilateraux.ch/fileadmin/user_upload/bilaterale/pdf/fr/2008-06-16_Exp_Europe_Staempfli.pdf.
[2] Negocierile cu Elveția au prevăzut menținerea restricțiilor pe piața muncii cum ar fi prioritățile naționale, controlul salariilor și contingentele.
[3] Acordurile bilaterale I au acoperit libera circulație a persoanelor, transportul pe uscat, transportul aerian, agricultura, cercetarea, precum și barierele tehnice pentru schimburi comerciale și achiziții publice și au intrat în vigoare la 1 iunie 2002. Acordurile bilaterale II au fost negociate din iunie 2002 și conțin acorduri care vizează impozitarea economiilor; cooperarea în lupta antifraudă; asocierea Elveției la acquis-ul Schengen; participarea Elveției la Regulamentele „Dublin" și „Eurodac"; schimburi comerciale cu produse agricole procesate; participarea Elveției la Agenția Europeană de Mediu și la Rețeaua europeană de informare și observare pentru mediu (EIONET); cooperare privind statisticile; participarea Elveției la programele Media plus și Media training și pentru evitarea dublei impozitări pentru pensionarii instituțiilor comunitare.
[4] Un sondaj de opinie publicat în ianuarie 2005 a arătat că 52% din electorat a declarat că ar fi în favoarea extinderii acordului privind libera circulație a persoanelor, în timp ce 30% erau împotrivă, iar 18% erau indecișI;
[5] Camera Reprezentanților a Elveției a decis că referendumul privind prelungirea acordului cu UE 25 ar trebui separat de primul referendum pentru UE 2 referitor la intrarea în vigoare a protocolului la acord ca urmare a aderării României și Bulgariei la UE.

fenomenul imigrației a fost ajustat pentru necesitățile de pe piața forței de muncă a Elveției în baza evoluțiilor ciclice și a avut rezultate favorabile asupra economiei naționale.

Se așteaptă ca extinderea acestui acord la România și Bulgaria să intensifice concurența de pe piața elvețiană a muncii, să faciliteze trimiterea de lucrători elvețieni în aceste două state, să îmbunătățească posibilitățile de recrutare de personal român și bulgar și, de asemenea, să deschidă piețe viitoare pentru exportul elvețian. Statisticile arată ca piața elvețiană a forței de muncă solicită, în special, personal înalt calificat, mai ales în domeniile gestiunii, academic și tehnic.

Anumite sectoare ale economiei Elveției cum ar fi turismul, industria hotelieră, agricultură și sectorul sănătății speră ca această deschidere să le confere, de asemenea, avantaje în ceea ce privește ocuparea locurilor vacante cu cerințe mai mici de calificare.

Provocări prezentate de protocol

Raportorul salută extinderea acordului deoarece acesta consideră că atât România cât și Bulgaria, pe de o parte, și Confederația Elvețiană, pe de altă parte, ar avea mult de câștigat în contextul unei Europe extinse care promovează politici economice ce urmăresc creșterea și ocuparea forței de muncă, nu doar în interiorul UE ci și în țările învecinate.

Cu toate acestea, comparând protocolul rezultat în urma aderării statelor UE 10 cu cel rezultat în urma aderării României și Bulgariei, raportorul observă că, în ciuda aceleiași perioade totale de tranziție impuse de către Elveția pentru UE 10 și UE 2, există o diferență în ceea ce privește cadrul temporal.

Această diferență se datorează diferitelor date de intrare în vigoare a aplicabilității protocoalelor[1], care mai adaugă cel puțin încă doi ani la toate perioadele de tranziție impuse României și Bulgariei[2]. Data de intrare în vigoare se bazează pe o modalitate incoerentă de stabilire a debutului acestor perioade de tranziție: începând cu data aderării lor pentru UE 10 (1.4.2004) și începând cu data intrării în vigoare a protocolului pentru UE 2 (respectiv, după referendumul elvețian prevăzut în mai 2009).

Prin urmare, luând în considerare startul mai târziu cu doi ani pentru România și Bulgaria, raportorul solicită Comisiei Europene să asigure măsurile necesare pentru accelerarea acestui proces și garantarea faptului că Confederația Elvețiană nu va amâna ratificarea acestora, pentru ca prezentul protocol să intre în vigoare imediat în urma finalizării referendumului prevăzut cu privire la acest aspect.

Din toate aceste motive, raportorul sprijină acordul și recomandă acordarea consimțământului.

---

[1]Protocolul la Acordul **CE/Elveția privind libera circulație a persoanelor ca urmare a aderării celor 10 state membre la UE** (UE 10) la 1 mai 2004 prevede următoarele perioade de tranziție: o primă perioadă de tranziție de trei ani până la 31 mai 2007; o a doua perioadă de tranziție de doi ani până la 31 mai 2009; o perioadă suplimentară de doi ani până în 2011; clauza specială de protecție pentru Elveția este prevăzută până în 2014.

[2]Clauza specială de protecție pentru Elveția este, de asemenea, cu doi ani mai mare pentru UE 2 în comparație cu UE 10. Acest lucru se datorează faptului că clauza este prevăzută până în 2014 pentru UE 10, respectiv doisprezece ani de la intrarea în vigoare a Acordului inițial, în 2002 și, prin urmare, pentru zece ani de la data aderării la UE și până în 2019 pentru UE 2, ce înseamnă pentru zece ani de la data intrării în vigoare a prezentului protocol prevăzută în 2009 și, prin urmare pentru doisprezece ani de la data aderării acestora la UE.